

STŘEDNÍ
ODBORNÁ
ŠKOLA, s.r.o.

MATURITNÍ OKRUHY

pro školní rok 2022/2023
čtyřleté denní studium

Studijní obor: **Pedagogické lyceum**

Předmět: **PEDAGOGIKA**

1. Pojetí a předmět pedagogiky

- Výchova.
- Výuka (fáze, činitelé výuky, modely).
- Vzdělávání, edukace.
- Funkce výchovy a vzdělání v osobním životě i společnosti.

2. Cíle a obsah výuky

- Kognitivní, afektivní, psychomotorické cíle. Cíle Školy 21. století.
- Rámcový vzdělávací program, školní vzdělávací program.
- Aspekty určující obsah vzdělávání.
- Učebnice, jejich formy a funkce.

3. Osobnost učitele

- Role a funkce učitele.
- Formování osobnosti pedagogického pracovníka, požadavky na učitele.
- Typologie učitele.
- Profesionální deformace, psychohygienu ve škole, syndrom vyhoření.

4. Osobnost žáka

- Charakteristika osobnosti žáka.
- Učení, typologie přístupů žáků k učení, učební styly.
- Rozvoj žáka ve výuce.
- Prokrastinace, multitasking, digitalizace – dopady na osobnost žáka a výuku.

5. Interakce a komunikace ve výuce

- Předpoklady a činitelé interakce.
- Komunikace a její druhy.
- Pravidla komunikace, komunikační struktury a efekty.

6. Pedagogický proces a materiálně didaktické prostředky ve výuce

- Příprava na hodinu.
- Fáze výuky, druhy vyučování.
- Vymezení, funkce a klasifikace MDP.
- Volba a využití pomůcek ve výuce.
- Didaktické zásady.

7. Školský systém v ČR

- Škola jako instituce, organizace, funkce školy.
- Vzdělávací systém v ČR, odlišnost školských systémů v jiných zemích.
- Aktuální problémy českého školství.
- Vzdělávací strategie.

8. Vybrané pedagogické teorie

- Pedagogické teorie - jejich význam pro výchovu a vzdělávání.
- Pedagogický výzkum, metody pedagogického výzkumu.
- Národní ústav pro vzdělávání, aktuální projekty.

9. Výchova v rodině

- Rodina jako sociální útvar, funkce rodiny.
- Rodinná výchova, role v rodině.
- Charakteristika rodiny v současnosti, manželská krize.
- Rodina a rozvod (dopady na dítě).

10. Pedagogický systém J. A. Komenského a jeho aktuálnost

- Život a dílo J. A. Komenského.
- Hlavní pedagogické názory J. A. Komenského.
- Pedagogické zásady J. A. Komenského.
- Významní naši a světoví představitelé pedagogiky.

11. Alternativní školství

- Vývoj, funkce alternativního školství.
- Přehled a charakteristika alternativ dostupných v ČR.
- Význam alternativních škol.

12. Tvořivost a její uplatnění ve výuce

- Pojem tvořivost, tvůrčí proces, tvůrčí schopnosti.
- Rozvoj tvořivosti, podpora tvořivého prostředí.
- Metody podporující tvořivost ve výuce.

13. Základy pedagogiky volného času

- Volný čas jako fenomén, rozdělení a funkce volného času.
- Možnosti školy a rodiny ve využití volného času.
- Zážitková pedagogika.

14. Výchova ke zdravému životnímu stylu

- Zdraví jedince a výchova ke zdraví.
- Zdravý životní styl, jeho hlavní prvky ve škole.
- Stres a strategie jeho překonávání.

15. Kriminalita dětí a mládeže

- Delikvence, kriminalita, trestní zodpovědnost.
- Poruchy chování a jejich klasifikace.
- Lhaní, toulání, krádeže.
- Tresty a prevence.

16. Agresivita mezi žáky

- Agrese, agresivita, agresivní chování.
- Příčiny a druhy agrese.
- Varianty agresivního chování.
- Možnosti práce s žákem s projevy agresivního chování.

17. Syndrom CAN, CSA a syndrom PAS

- Vysvětlení pojmů.
- Týrané, zanedbávané a zneužívané dítě.
- Syndrom zavrženého rodiče.

18. Škola jako specifické sociální prostředí, školní šikana

- Škola jako organizace, funkce školy.
- Třída jako sociální útvar.
- Klíma školy a školní třídy.
- Školní šikana.

19. Speciální pedagogika jako vědní obor

- Pojetí, předmět, základní pojmy (defekt, defektivita, inkluze).
- Osoba s handicapem, rodina s handicapem, postoje společnosti k hendikepu.
- Možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

20. Psychopedie

- Demence, mentální retardace, poruchy autistického spektra.
- Klasifikace, charakteristika, příčiny jednotlivých stupňů mentální retardace.
- Možnosti vzdělávání žáků s mentálním postižením. Úpravy obsahu vzdělávání.

21. Tyflogedie

- Zrakové postižení – příčiny, stupně, kompenzační mechanismy.
- Zásady práce a komunikace s osobami zrakově postiženými.
- Zařízení pro osoby se zrakovým postižením. Možnosti vzdělávání.

22. Surdopedie

- Sluchové postižení – příčiny, stupně, kompenzační mechanismy.
- Zásady práce a komunikace s osobami sluchově postiženými.
- Kombinovaná postižení.
- Možnosti vzdělávání žáků se sluchovým postižením.

23. Logopedie

- Etiologie poruch komunikačních schopností, jejich klasifikace.
- Podmínky pro vývoj řeči.
- Logopedická prevence a terapie. Logopedické pomůcky.
- Zařízení pro žáky s narušenou komunikační schopností.

24. Somatopedie

- Tělesná postižení, klasifikace pohybových vad
- Chronická onemocnění a jejich dopad na vzdělávání.
- Zařízení a pomůcky pro osoby s tělesným postižením.
- Možnosti vzdělávání.
- Terapie pro jedince s tělesným postižením.

25. Specifické vývojové poruchy učení

- Terminologie, příčiny, diferenciální diagnostika.
- Druhy, typy, klasifikace specifických vývojových poruch učení.
- Možnosti péče a vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení.

Zpracovala: PhDr. Lucie Dvořáková

Schválil: Mgr. Michal Balaš, ředitel AHOL SOŠ v. r.

V Ostravě 1. 9. 2022